

Existentiell vägledning och terapi för psykologer

Psykologos arrangerar i samarbete med **SEPT** (Sällskapet för existentiell psykoterapi) en utbildning för psykologer i existentiell vägledning och terapi. Utbildningen består av fyra delkurser (moduler), varav samtliga är ackrediterade av Psykologförbundet som fördjupningskurser inom psykologisk behandling/psykoterapi. Kurserna *kan* även komma att tillgodoräknas som breddkurs, beroende på varje STP-psykologs individuella studieplan och vilka kurser STP-psykologen har gått tidigare. Kurserna kan också, i vissa fall, utifrån bedömning av övriga meriter, räknas som fördjupningskurser inom andra specialiseringar.

Delkurserna är uppbyggda enligt en idé om progression från modul 1 till modul 4. Man kan läsa enstaka delkurser eller alla delkurser men man måste börja med modul 1 för att sedan gå vidare till modul 2 och så vidare. Om en studerande kan visa att den redan har de kunskaper som innefattas i en viss kursmodul kan den få hoppa över denna. Detta avgörs av examinator. Notera att alla delkurser är ackrediterade av Psykologförbundet vilket beskrivs ovan. Däremot kan man *bara använda högst två av dessa kurser (motsvarande 15 hp) i sin specialisering*, vilka är valfritt. Det betyder att den som exempelvis läser modul 1 och 2 kan använda båda dessa kurser i sin specialisering och att den som läser modul 1-4 kan använda två av dessa kurser i sin specialisering (exempelvis modul 3 och 4).

Utöver att kurserna är ackrediterade av Psykologförbundet, kan psykologer som genomgått utbildningen komplettera med ytterligare kurser hos SEPT och sedan ansöka om auktorisering som ”existentiell psykolog” via SEPT.

Kursmodul 1: Det existentiella samtalet (motsvarande 7,5 hp)

Kurskod: AKO407

Göteborg 26-27 september och 24-25 oktober.

Denna modul fokuserar på viktiga förutsättningar för alla existentiella samtalsinsatser. Dessa ger en grund för hur ett meningsfullt och verksamt existentiellt samtal om livets grundläggande frågor och de livsproblem som är kopplade till dessa bör ske. Modulen omfattar således en fördjupning i *existensens psykologi* och fokuserar frågor som mening och livsmod, val och väljande, samhörighet och kärlek, ensamhet och isolering, frihet och ofrihet, sorg och förlust samt liv och död. Metodiskt visar kursen hur enskilda existentiella samtal kan göra skillnad och få viktiga följder då klienter lider av kris, utsatthet och omprövning av livsformer och livsprocesser.

Lärandemål:

Efter genomgången kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för den existentiella psykologins människosyn och världsbild
- identifiera och beskriva teoretiska begrepp centrala för den existentiella psykologin
- föra kvalificerade resonemang om hur livsfrågor och livsproblem kan förstås i termer av den existentiella psykologins begreppsapparat
- tillämpa kunskaper om och insikter från den existentiella psykologin på de fall, vinjetter och exempel som kursen omfattar
- förklara och tillämpa principerna för fenomenologisk samtalsmetod
- förhålla sig kritiskt och värderande till det existentiella perspektivets tolkningsram och tillämpningsmöjligheter

Pris: 13 500 kr (exkl. moms). Priset inkluderar kaffe och fika.

Litteraturlista finns nedan.

Kursmodul 2: Existentiell vägledning (counselling) (motsvarande 7,5 hp)

Kurskod: AKO416

Göteborg 14 – 15 november och 9 – 10 december.

Denna modul fokuserar ytterligare på förutsättningarna för existentiella samtal då dessa sker i form av samtalsserier när människor befinner sig i svårare existentiella kriser. Det rör upplevelser av förtvivlan och desperata situationer såsom vid separation, sorg och förlust, allvarlig sjukdom hos en anhörig eller hos en själv samt efter dramatiska, livsförändrande upplevelser. De studerande tillägnar sig väsentlig, *tillämpad existensfilosofi* samt fördjupning i den *fenomenologiska arbetsmetoden*.

Lärandemål:

Efter genomgången kurs skall den studerande kunna:

- identifiera och redogöra för teoretiska begrepp centrala för existentiell vägledning (counselling)
- föra kvalificerade resonemang om hur livsfrågor och livsproblem kan bemötas och avhjälpas inom ramen för existentiell vägledning
- tillämpa existentiell vägledning på de fall, vinjetter och exempel som kursen presenterar
- förhålla sig kritiskt och värderande till den existentiella vägledningens begränsningar och etiska dilemman

Pris: 13 500 kr (exkl. moms). Priset inkluderar kaffe och fika.

Litteraturlista finns nedan.

Kursmodul 3: Existentiell psykoterapi (motsvarande 7,5 hp)

Kurskod: AKO417

Göteborg, våren 2020. Datum meddelas senare.

Denna kursmodul fokuserar inledningsvis den existentiella psykoterapins vanligaste tillämpningsformer varefter tonvikten ligger på den så kallade brittiska skolan. Fokus ligger på klienter med eller på väg mot diagnos på traditionellt vis. Det existentiella perspektivet undersöker såväl behandlande som förebyggande om det går att se, omvärdera och återupprätta sitt liv som ett möjligt projekt och som ett liv värt att leva. Särskilt gällande frågor om hållbar livsstil, tålighet och återhämtningsförmåga (*hardiness and resilience*).

Lärandemål:

Efter genomgången kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för den existentiella psykoterapins särart i vetenskapsteoretiska och kunskapsteoretiska termer
- visa tillämpbara kunskaper och färdigheter i existentiell psykoterapi vid tillstånd som depression, utmattning och allvarliga livskriser
- tillämpa den existentiella psykoterapi som medel för ökad hållbarhet och robusthet samt som medel för rehabilitering efter psykisk ohälsa
- kvalificerat och kritiskt, reflektera över och tillämpa de teoretiska perspektiv som den existentiella psykoterapi grundar sig i

Pris: 13 500 kr (exkl. moms). Priset inkluderar kaffe och fika.

Litteraturlista finns nedan.

Kursmodul 4 Handlett existentiellt klientarbete. (motsvarande 7,5 hp)

Kurskod: AKO418

Göteborg, våren 2020. Datum meddelas senare.

Denna kursmodul löper *parallellt med kursmodul 3* och avser ge den studerande möjlighet att tillägna sig en fördjupad och avancerad psykologisk tillämpad kompetens att verka med existentiella insatser av olika inriktning och djup. Den studerande ingår i grupp om fem deltagare och erhåller handledning under 20 undervisningstimmar. Minst 2 fall skall presenteras och drivas under kurs tiden. Utbildad psykoterapihandledare med existentiell inriktning utövar handledningen under kurs tiden.

Lärandemål:

Efter genomgången kurs skall den studerande kunna:

- urskilja och beskriva hur den existentiella vägledningen och psykoterapi tillämpas på olika typer av fall
- reflektera över hur etiska överväganden styr det existentiella arbetet och ger möjligheter och sätter gränser för insatsen

- redovisa hur man som existentiellt utövande psykolog uppmärksammar och säkrar professionell tillväxt och motverkar utmattning och stagnation
- redogöra för hur den existentiella terapin i sin faktiska tillämpning förankrar arbetet i vetenskap och forskning

Pris: 13 500 kr (exkl. moms). Priset inkluderar kaffe och fika.

Litteraturlista finns nedan.

Målgrupp: Psykologer och psykologer i specialisering.

Kursledare: Leg. psykolog Fredrik Bengtsson.

Examinator: Dan Stiwne, leg. psykolog och leg. psykoterapeut samt docent i klinisk psykologi och specialist i klinisk psykologi.

Kursanordnare: Psykologos

Priser: Priset för varje enskild kursmodul är 13 500 kr (exklusive moms). Kaffe och fika ingår i priset. Kurslitteratur ingår inte.

Om man anmäler sig till hela kurspaketet, rabatteras priset med 20% och priset blir då 43 200 kr (exklusive moms). Man kan alltså välja mellan att anmäla sig till en enskild kursmodul eller till hela utbildningen. Det går bra att dela upp betalningen för hela utbildningen på två terminer. Terminsavgiften blir då 21 600 kr (exklusive moms).

Sista anmälningsdag: Modul 1: 2019-09-06, modul 2: 2019-11-07.

Kontakt: För intresseanmälan, ytterligare information eller frågor mejla psykologos@psykologos.se eller ring Jakob Wood, tel 0762-281682

Undervisningsformer

Utbildningen ges i förtätad form i Göteborg och kombineras med hemstudier samt diskussioner via nätplattform vilket uppmuntrar ett aktivt lärande.

Undervisningen sker i form av problembaserat lärande (PBL) dvs ett varvande av föreläsningar, seminarier och grupparbeten där man arbetar med såväl aktiverande vinjetter som egna erfarenheter (t ex av död, sorg, förlust, separationer etc). Detta för att få en personlig djup förankring i kursdelarnas väsentligheter.

För undervisningen svarar i första hand, av SEPT auktoriserade, existentiella psykologer. Detta för att kurserna även ska ge svar på frågor om hur ämnet kan integreras och komma till användning i olika psykologiska tillämpningsområden. Lärare med annan bakgrund kan komma att tas in för vissa delmoment.

Omfattning

Kursen motsvarar 30 hp fördelat på 4 delkurser om vardera 7,5 hp. Kursen ges på halvtid och omfattar 10 veckor innefattande 30 undervisningstimme per delkurs.

Examinationsformer

Varje kurs examineras genom individuella, skriftliga rapporter där centrala begrepp eller frågeställningar behandlas. Utförliga instruktioner skrivs för detta så att de studerande har helt klart för sig vad som krävs och förväntas.

Evidensbaserad psykologisk praktik (EBBP)

Utbildningen grundas i den syn på evidensbaserad psykologisk praktik som den beskrivits i Psykologförbundets policydokument, 2013.

Existentiell psykologi och existentiell vägledning (counselling) och psykoterapi är alla föremål för utvärdering och forskning redovisad i väsentliga tidskrifter inom fältet. Den existentiella psykologin rör forskning rörande relevansen av de specifika grundbegrepp som utgör fokus för en djupare förståelse av människans existentiella villkor, livsbetingelser och hennes förhållningssätt till dessa. Som exempel på sådana begrepp kan nämnas *mening, val och väljande, frihet, autenticitet* och *'lycka'* (i djupare betydelse).

Vad gäller existentiell vägledning och psykoterapi är denna sedan lång tid beforskad inom ramen för utvärdering och forskning rörande humanistiska psykoterapiformer. Exempel på sådan empirisk forskning ges t ex i antologin: Greenberg, J., Koole, S.L., & Ryszczynski, T. (2004). *Handbook of Experimental Existential Psychology*. New York: Guilford. Utvärdering och bedömning av den existentiella vägledningen och psykoterapin ges t ex i Cooper, M. (2015): *Existential Counselling & Psychotherapy. Contributions to a Pluralistic Practice*. London: Sage. En aktuell forskningsrapport rörande de humanistiska psykoterapiernas evidensgrund ges i Angus et al (2015), se nedan. En svensk sammanställning av forskningsläget är även gjord av Stiwne (2015). Denna är publicerad på Sept's hemsida (www.sept.nu).

Utvärdering

Samtliga delkurser utvärderas muntligt och skriftligt. Den skriftliga utvärderingen sker enligt formulär och är anonym. Utvärderingen sammanställs och vidarebefordras därefter till Psykologförbundets specialistråd.

Litteratur

Litteratur kursmodul 1:

Buber, M. (1994). *Jag och du*. Ludvika: Dualis.

van Deurzen, E. (1998). *Det existentiella samtalet*. Stockholm: Natur och Kultur.

Gustavsson, B. (2017). *Tänkande om existensens villkor: Från tidiga livsfilosofer till senare tids existentalister*. Göteborg: Korpen.

Jacobsen, B. (2008). *Invitation to Existential Psychology*. London: Wiley.

van Deurzen, E. (2009). *Psychotherapy and the Quest for Happiness*. London: Sage

Stiwne, D. (2008). *Bara detta liv: Texter i existentiell psykologi och psykoterapi*. Stockholm: Natur och Kultur.

Artiklar:

Adams, M. (2001). Practising phenomenology – some reflections and considerations. *Existential Analysis*, 12:1.

Angus, L., Watson, J.C., Elliott, R., Schneider, K., & Timulak, L. (2015). Humanistic psychotherapy research 1990–2015: From methodological innovation to evidence-supported treatment outcomes and beyond. *Psychotherapy Research*, 25, 330-347.

Referenslitteratur:

Bakewell, S. (2017). *Existentialisterna*. Stockholm: Bonniers.

Litteratur kursmodul 2:

Adams, M. (2013). *A Concise Introduction to Existential counselling*. London: Sage.

Aho, K. (2014). *Existentialism. An Introduction*. Cambridge & Malden: Polity Press.

van Deurzen, E. & Arnold-Baker, C. (2005). *Existential Perspectives on Human Issues*. London: Palgrave Macmillan.

Guignon C. & Pereboom, D. (2001). *Existentialism Basic Writings Second Edition*. Indianapolis: Hackett Publishing.

Artiklar tillkommer.

Litteratur kursmodul 3:

Barnett, L. (Ed.) (2009). *When death enters the Therapeutic Space. Existential perspectives in Psychotherapy and Counselling*. London: Routledge.

Cooper, M. (2016). *Existential Therapies*. London: Sage.

van Deurzen, E. & Adams, M. (2016). *Skills in Existential Counselling & Psychotherapy*. London: Sage.

Artiklar tillkommer.

Litteratur kursmodul 4:

Van Deurzen, E. & Young, S.: (2009). *Existential Perspectives on Supervision: Widening the horizon of psychotherapy and counselling*.

Stiwne, D. (red.) (2018). *Existens och psykisk hälsa. Om hur liv och levnad förhåller sig till hälsa och ohälsa*. Lund: Studentlitteratur.

Stiwne, D. (2011). Nyckelfrågor i handledning i existentiell vägledning och terapi. *Matrix*, 4, 323-336.

Artiklar tillkommer.
